

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 2702

Warszawa, 7 czerwca 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Ewę Lieder.

(-) Adam Cyrański; (-) Barbara Dolniak; (-) Kamila Gasiuk-Pihowicz; (-) Paulina Hennig-Kloska; (-) Michał Jaros; (-) Paweł Kobyliński; (-) Ewa Lieder; (-) Katarzyna Lubnauer; (-) Jerzy Meysztowicz; (-) Krzysztof Mieszkowski; (-) Mirosław Pampuch; (-) Paweł Pudłowski; (-) Monika Rosa; (-) Marek Ruciński; (-) Marek Sowa; (-) Elżbieta Stępień; (-) Mirosław Suchoń; (-) Adam Szłapka; (-) Krzysztof Truskolaski; (-) Kornelia Wróblewska; (-) Witold Zembaczyński.

U S T A W A

z dnia ... 2018 r.

o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska

Art. 1. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799) w art. 86 po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Poziom alarmowy dla pyłu zawieszonego PM10 dla okresu uśredniania wyników pomiarów o długości 24 godzin wynosi:

- do dnia 28 lutego 2019: 250 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- od dnia 1 marca 2019 roku do dnia 29 lutego 2020 roku: 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- od dnia 1 marca 2020 roku do dnia 28 lutego 2021 roku: 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- od dnia 1 marca 2021 roku: 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

2b. Poziomy informowania dla pyłu zawieszonego PM10 dla okresu uśredniania wyników pomiarów o długości 24 godzin wynosi:

- do dnia 28 lutego 2019: 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- od dnia 1 marca 2019 roku do dnia 29 lutego 2020 roku: 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- od dnia 1 marca 2020 roku do dnia 28 lutego 2021 roku: 75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- od dnia 1 marca 2021 roku: 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.”.

Art. 2. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031), z dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) w § 2. ust. 4 i 5 skreśla się wyrazy „pył zawieszony PM10”;
- 2) w Załączniku Nr 4 poziomy alarmowe dla niektórych substancji w powietrzu, oznaczenie numeryczne tych substancji oraz okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów, uchyla się pkt. 4;
- 3) w Załączniku Nr 5 poziomy informowania dla niektórych substancji w powietrzu, oznaczenie numeryczne tych substancji oraz okresy, dla których uśrednia się wyniki pomiarów, uchyla się pkt. 2.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy

Celem wydania ustawy jest uregulowanie wysokości poziomu informowania i alarmowania o stężeniach pyłu zawieszonego PM10 na poziomie ustawowym i stopniowe obniżanie go aż do poziomów, które lepiej niż obecnie oddają relację między stężeniem pyłów a stopniem zagrożeniem dla zdrowia.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Obecnie poziom alarmowania i informowania o stężeniach pyłu zawieszonego PM10 uregulowane są w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 86 ust. 1 pkt. 4 i 4a ustawy - Prawo ochrony środowiska. Poziomy określone w rozporządzeniu są nieproporcjonalnie wysokie w porównaniu do dopuszczalnych prawem stężeń oraz poziomów informowania i alarmowania przyjętych w innych krajach Unii Europejskiej.

Uchwalone w 2012 roku rozporządzenie ustanowiło poziom alarmowy zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 na $300 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a poziom informowania na $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Polskie prawo rozluźniając kryteria informowania o złej jakości powietrza, ograniczyło ochronę mieszkańców naszego kraju przed wysokimi poziomami zanieczyszczeń, bagatelizując ich wpływ na nasze zdrowie.

Zgodnie z prawem unijnym dopuszczalny poziom wynosi dla pyłów PM $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Powyżej tego poziomu zanieczyszczenie powietrza zaczyna stanowić niedopuszczalne i rosnące zagrożenie dla zdrowia, szczególnie dla grup podwyższonego ryzyka (dzieci, seniorów, osób z chorobami płuc i układu krążenia). Sytuacja, w której są o nim wysokich stężeniach informowane dopiero przy czterokrotnym przekroczeniu dopuszczalnej normy, a alarm podnoszony jest dopiero przy sześciokrotnym przekroczeniu norm (gdy powietrze staje się toksyczne), jest niedopuszczalna i wymaga zmiany.

3. Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projekt proponuje przeniesienie poziomów alarmowania i informowania o stężeniach pyłu zawieszonego PM10 do ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Projekt zawiera rozpisany do 2021 roku plan stopniowego obniżania poziomów informowania i alarmowania o stężeniach pyłów PM10 do poziomu $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla informowania i $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla alarmowania. Taka forma jest odpowiednia z kilku przyczyn. Po pierwsze, prowadzi do ostatecznego ustalenia poziomów informowania i alarmowania na rozsądnym poziomie, podobnym do tych obowiązujących w innych państwach UE (np. we Francji poziom alarmowania to $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, w Finlandii poziom informowania to $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) i prostych w zrozumieniu dla przeciętnego użytkownika (informowanie w przypadku przekroczenia dopuszczalnej normy, alarmowanie - w przypadku, gdy zanieczyszczenie przekracza ją dwukrotnie). Po drugie, odpowiada na zgłaszane w sferze publicznej postulaty wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska, które nie popierają nagłego i radykalnego obniżenia poziomów informowania i alarmowania ze względu na to, że ludzie mogą zacząć ignorować ostrzeżenia w sytuacji ciągłego alarmu smogowego. Po trzecie, taka forma obniżania poziomów będzie też stanowiła dodatkową motywację dla władz publicznych

odpowiedzialnych za walkę ze smogiem do aktywności w tym obszarze, ponieważ brak działań skutkujących poprawą jakości powietrza będzie skutkować stopniowym zwiększaniem się ilości dni, kiedy do mieszkańców przekazywane będą komunikaty o wysokich stężeniach zanieczyszczeń.

4. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne i źródła finansowania

Projekt przyniesie głównie skutki społeczne. Dzięki lepszemu informowaniu i ostrzeganiu w warunkach wysokich stężeń zanieczyszczeń ludzie będą mogli skuteczniej chronić się przed ich skutkami. W szczególności, osoby z grup szczególnego ryzyka będą mogły łatwiej unikać aktywności na zewnątrz. Powinna także spaść związana z epizodami smogowymi i wysokiego zanieczyszczenia podwyższona śmiertelność i obciążenie szpitali w takich okresach, co przyniesie pozytywne skutki finansowe i ekonomiczne.

Ustawa nie powinna wygenerować dodatkowych kosztów. Działania związane z informowaniem i alarmowaniem będą prowadzone w ramach działalności wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska. Mogą je wesprzeć w ramach swoich kanałów komunikacji samorządy.

5. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Projekt zakłada zmianę rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031). Szczegóły tych zmian zostały przedstawione w treści projektu.

6. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 21 czerwca 2018 r.

BAS-WAPM-1454/18

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego
projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Ewa Lieder)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektodawcy przedkładają propozycję nowelizacji ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, ze zm.), dalej jako „Poś”.

Zgodnie z projektem w art. 86 Poś miałyby zostać dodane ust. 2a i ust. 2b, określające poziomy alarmowe oraz poziomy informowania dla pyłu zawieszonego PM10, obowiązujące w podanych okresach czasu.

W art. 2 projektu przedstawiono proponowane zmiany w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031)¹.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Opiniowany projekt ustawy należy poddać ocenie z uwzględnieniem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, s. 1), dalej jako „dyrektywa 2008/50/WE”.

¹ Ze względu na to, że w drodze ustawy nie jest możliwe dokonanie bezpośrednich zmian w rozporządzeniu, przedłożone w art. 2 projektu propozycje nie są przedmiotem oceny w niniejszej opinii.

W myśl art. 1 dyrektywy 2008/50/WE ustanawia ona środki mające na celu m.in. zdefiniowanie i określenie celów dotyczących jakości powietrza, wyznaczonych w taki sposób, aby unikać, zapobiegać lub ograniczać szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzi i środowisko jako całość (pkt 1), a także utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach (pkt 5). Zgodnie z art. 13 ust. 1 dyrektywy 2008/50/WE państwa członkowskie gwarantują, że na całym obszarze ich stref² i aglomeracji³ poziom dwutlenku siarki, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu i tlenku węgla w powietrzu nie przekracza wartości dopuszczalnych określonych w załączniku XI.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przedłożony projekt ustawy dotyczy zagadnień, które są przedmiotem dyrektywy 2008/50/WE. W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że „celem wydania ustawy jest uregulowanie wysokości poziomu informowania i alarmowania o stężeniach pyłu zawieszonego PM10 na poziomie ustawowym i stopniowe obniżanie go aż do poziomów, które lepiej niż obecnie oddają relację między stężeniem pyłów a stopniem zagrożeniem dla zdrowia”.

Dyrektywa 2008/50/WE została wdrożona do polskiego systemu prawa na mocy ustawy z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 460), którą znowelizowano szereg przepisów Poś w zakresie ochrony powietrza.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w wyroku z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie C-336/16, *Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej* stwierdził, że m.in. przekraczając od 2007 r. do 2015 r. dobowe wartości dopuszczalne dla pyłu PM10 w 35 strefach oceny i zarządzania jakością powietrza oraz roczne wartości dopuszczalne dla stężenia pyłu PM10 w dziewięciu strefach oceny i zarządzania jakością powietrza oraz nie podejmując odpowiednich działań w programach ochrony powietrza zmierzających do zapewnienia, aby okres występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych dla stężenia pyłu PM10 w powietrzu był możliwie jak najkrótszy, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na tym państwie członkowskim odpowiednio na podstawie art. 13 ust. 1 w związku z załącznikiem XI, art. 23 ust. 1 akapit 2 oraz art. 22 ust. 3 w związku z załącznikiem XI dyrektywy 2008/50/WE.

Biorąc pod uwagę przywołane wyżej postanowienia dyrektywy 2008/50/WE oraz wyrok TSUE, należy uznać, że wprowadzie cel proponowanych w projekcie ustawy przepisów jest zbieżny z celami

² Zgodnie z art. 2 pkt 16 dyrektywy 2008/50/WE „strefa” oznacza część terytorium państwa członkowskiego wyznaczoną przez to państwo do celów zarządzania i oceny jakości powietrza.

³ Zgodnie z art. 2 pkt 17 dyrektywy 2008/50/WE „aglomeracja” oznacza strefę o koncentracji ludności przekraczającej 250 000 mieszkańców lub, w przypadku gdy liczba ludności wynosi 250 000 lub mniej, obszar o gęstości zaludnienia na km² ustalonej przez państwa członkowskie.

wyznaczonymi przez dyrektywę 2008/50/WE, to ocena potencjalnej skuteczności zaproponowanych zmian w zakresie wdrażania postanowień tej dyrektywy w Polsce wykracza poza ramy analizy prawnej.

W konsekwencji należy uznać, iż projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

Warszawa, 21 czerwca 2018 r.

BAS-WAPM-1455/18

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie
stwierdzenia, czy poselski projekt poselskiego projektu ustawy o zmianie
ustawy – Prawo ochrony środowiska (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Ewa Lieder) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej
w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu**

Projektodawcy przedkładają propozycję nowelizacji ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, ze zm.), dalej jako „Poś”. Zgodnie z projektem w art. 86 Poś miałyby zostać dodane ust. 2a i ust. 2b, określające poziomy alarmowe oraz poziomy informowania dla pyłu zawieszonego PM10, obowiązujące w podanych okresach czasu. W art. 2 projektu przedstawiono proponowane zmiany w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. poz. 1031)¹.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Wojciech Arndt

¹ Ze względu na to, że w drodze ustawy nie jest możliwe dokonanie bezpośrednich zmian w rozporządzeniu, przedłożone w art. 2 projektu propozycje nie są przedmiotem oceny w niniejszej opinii.

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
Prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf

Warszawa, dnia 26 czerwca 2018 r.

BSA III-021-260/18

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 27.06.2018

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 14 czerwca 2018 r., GMS-WP-173-176/18, uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r. poz. 5 ze zm.) nie zgłasza uwag do *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska.*

Z wyrazami szacunku